Europos Parlamento Pirmininkės Robertos Metsolos kalba, perskaityta per oficialų 2022 m. kovo 24 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimą Briuselyje

Turime veikti dabar: Pirmininkės R. Metsolos kreipimasis į ES lyderius

Gerbiami Charles'i, Ursula, Emmanueli, gerbiami bičiuliai,

po įsiveržimo į Ukrainą viskas pasikeitė mums visiems. Tai reiškia, kad nuo šiol grėsmė yra iškilusi viskam, ką savo pasirinkto kelio ir Europos vertybių vardu giname bei remiame visame pasaulyje. Norėdama užtikrinti, kad dėl to viskas nepasikeistų ir ateinančiai kartai, Europa turi susitelkti. Turime veikti dabar.

Aš didžiuojuosi tuo, kaip Europa reaguoja ir kokį pavyzdį rodo tiek teikdama pagalbą Ukrainai, tiek reikalaudama Kremliaus atsakomybės. Ir aš didžiuojuosi pasauliniu aljansu, kurį esame sudarę. Taisyklėmis pagrįsta pasaulio tvarka tebėra tvirta: Putinas neapskaičiavo ne tik Ukrainos narsos ir ryžto priešintis, bet ir demokratinės tvarkos stiprybės. Jo fundamentaliai klaidingu įsitikinimu, mūsų diskusijos yra silpnumo ženklas, ir dabar jam teks sumokėti beprecedenčio masto kainą.

Šiuo metu kaip niekad Ukraina savo likimą sieja su Europos Sąjunga, ir mūsų pareiga – ne tik pateikti atvirą atsakymą, bet ir suteikti viltį, kurios nepaprastai reikia šaliai. Suprantama, kiekviena šalis turi eiti savo keliu, maža to, jis gali būti nelengvas, tačiau Ukrainos ateitis kartu su Europa neturėtų kelti abejonių. Tokio pat aiškumo nusipelno ir Vakarų Balkanai.

Neseniai nuskambėję Rusijos grasinimai Bosnijai ir Hercegovinai nepalieka abejonių, kad Putinas pasirengęs tęsti savo griovikišką žygį ir Vakarų Balkanuose.

Ukrainą yra palikę milijonai žmonių. Dar milijonams teko persikelti šalies viduje su viltimi rasti kelią į Europą. Turime būti pasirengę. Tačiau dar svarbiau tai, jog turime būti pasiryžę daryti viską, kas būtina, kad atvykstantiesiems prie mūsų sienų užtikrintume ateitį, kurios netemdytų baimė. Turime būti šių pastangų priešakyje. Turime parodyti, kad Europa – tai atviros širdys ir atviri namai. Atjautos ir stiprybės derinys – tokia turėtų būti apčiuopiama europietiško veikimo būdo išraiška.

Turime išlikti budrūs. Pernelyg daug pažeidžiamų žmonių – daugiausia moterų ir vaikų – rizikuoja patirti išnaudojimą ar dar žiauresnę neteisybę, todėl turime užtikrinti, kad būtų taikomos teisinės priemonėmis, kuriomis galėtume atpažinti šalia savo sienų esančius žmones.
Tai reiškia, jog būtina atnaujinti pastangas, kad būtų toliau svarstomi jau pateikti pasiūlymai dėl teisės aktų. Mes galime surasti sprendimus: visose savo diskusijose su daugybe Jūsų matau ryžtą ir suvokimą, kad, pasauliui pasikeitus, turime keistis ir mes. Ateinantys mėnesiai bus lemtingi, o Europos Parlamentas bus konstruktyvus ir pragmatiškas Jūsų partneris. Tai, kad aktyvuota Laikinosios apsaugos direktyva, yra gerai, tačiau mes žinome, kad šito nepakaks.

Noriu pabrėžti, kad Europos Parlamentas vadovaujasi tais pačiais tikslais ir nori rasti bendrų problemų, su kuriomis mes susiduriame, sprendimus.

Turime progą rasti praktiškus ir veiksmingus sprendimus, susijusius su dokumentais dėl prieglobsčio ir migracijos, kurie jau labai ilgai blokuojami. Dabar pats metas dar tvirčiau susivienyti, kol neatsidūrėme beviltiškoje padėtyje ir vėl neturime aiškintis savo piliečiams, kodėl mums nepavyko.

Tai pasakytina ir apie teisinės valstybės principą. Mes galime rasti būdą eiti toliau. Europos kelias, kuriuo nori žengti ir Ukraina, reiškia atkaklią teisinės valstybės principo, teisingumo bei lygių galimybių apsaugą. Negalime pamiršti, kodėl Ukraina visomis išgalėmis stengiasi tapti mūsų Sąjungos nare. Mūsų bendros vertybės yra priežastis, dėl kurios verta grumtis už šį projektą.

Apie saugumą. Dėl Putino veiksmų ši diskusija vyksta viena karta anksčiau. Mūsų mąstysena yra fundamentaliai pasikeitusi. Mums gresia pavojus, todėl turime telktis, didinti savo nacionalinius įnašus gynybai ir veiksmingiau naudoti savo bendro ES biudžeto lėšas. Įvertinkime, kurios lėšos liko nepanaudotos, ir nukreipkime jas ten, kur jos reikalingiausios.

Kalbant apie saugumą, neįmanoma nepaminėti **aprūpinimo maistu**. Turime būti pasirengę dar vienai krizei prie savo durų slenksčio ir rasti būdą toliau veikti taip, kad būtų apsaugotos mūsų tiekimo linijos, mūsų ūkininkai bei mūsų žmonės.

Apie energiją. Noriu akcentuoti Ukrainos ir Moldovos elektros tinklo sinchronizavimo su mūsiškiu svarbą: tai apčiuopiamas rezultatas. Jis buvo pasiektas išskirtinėmis dalyvavusių šalių, pasiryžusių įveikti šį iššūkį, pastangomis. Pagirtina ir nenutrūkstama kaimyninių valstybių narių parama, teikta siekiant užtikrinti dujų srautą rytų kryptimi į Ukrainą ir trečdalį Ukrainai reikiamų dujų.

Sykiu visoje Sąjungoje kyla energijos kainos, ir aš norėčiau pareikšti pritarimą daugelio iš Jūsų iškeltoms iniciatyvoms, kuriomis raginama vadovautis koordinuotu požiūriu.

Europos Parlamentas teigiamai vertina ir naująjį Komisijos pasiūlymą, pateiktą siekiant užtikrinti, kad – taikant bendrus pirkimo mechanizmus, privalomai kaupiant strategines atsargas ir numatant papildomas solidarumo priemones – ES dujų atsargos iki kitos žiemos būtų papildytos iki 80 proc. Valstybės narės ir Komisija turėtų žinoti, kad, kaip ir reikalauja dabartinė padėtis, Parlamentas pasirengęs nagrinėti šį pasiūlymą skubos tvarka. Mes esame pasirengę.

Turime nedelsdami imtis veiksmų, kad diversifikuotume ir iš Rusijos nukreiptume savo energijos išteklius. Mūsų ilgalaikis tikslas turi būti nulinis Kremliaus parduodamų dujų kiekis. Puikiai žinome, kad tai negali atsitikti per naktį, tačiau tai yra vienintelis ilgalaikis sprendimas.

Kad ir kokio plataus užmojo būtų 55 proc. tikslo priemonių rinkinys, dabar turime veikti greičiau, o ne lėčiau, nes sprendžiasi mūsų saugumo, nepriklausomybės ir klimato apsaugos klausimas.

Galiausiai norėčiau tarti trumpą žodį dėl būtinybės paremti Ukrainos atstatymą. Kaip ir sukurdama specialų solidarumo fondą Ukrainai, Sąjunga gali imtis lyderės vaidmens šiuo klausimu. Graikijos ir Italijos pasiūlymai padėti atstatyti Mariupolio teatrus ir ligonines reiškia ne vien apčiuopiamus rezultatus, bet ir viltį.

Viltis yra tai, ko Ukrainai reikia norint atsilaikyti. Jai reikia tikėti Europa – tikėti, kad įveikti didžiulę Putino karo mašiną įmanoma.

Ačiū.